

Αφιέρωμα

Αφιέρωμα στην Helen Bonny

31 Μαρτίου 1921 - 25 Μαΐου 2010

Ευαγγελία Παπανικολάου

Ήταν τιμή μου όταν το 2006 ολοκλήρωσα τη μετεκπαίδευσή μου στη μουσικοθεραπεία Guided Imagery and Music (GIM) και ενημερώθηκα από το *Association for Music and Imagery* ότι το πτυχίο αποφοίτησής μου ήταν ένα από τα τελευταία που υπέγραψε προσωπικά η Helen Bonny· δηλαδή, το πρόσωπο που εμπνεύστηκε, ανέπτυξε και στήριξε τη συγκεκριμένη μέθοδο ως μουσικο-ψυχοθεραπευτική παρέμβαση, εδραιώνοντάς την ως μία από τις μεγαλύτερες σχολές μουσικοθεραπείας σε παγκόσμιο επίπεδο. Ήταν ακόμα μεγαλύτερη η συγκίνηση όταν πριν ένα χρόνο έμαθα ότι αυτό το ιστορικό για τη μουσικοθεραπεία πρόσωπο δεν υπάρχει πλέον στη ζωή, ύστερα από μία θρυλική, πρωτοποριακή και δημιουργική πορεία 89 χρόνων. Με αφορμή λοιπόν, την επέτειο ενός έτους από τον θάνατό της, γράφω αυτό το πολύ σύντομο αφιέρωμα στη ζωή και το έργο της.

Η Helen Lindquist Bonny (1921-2010) υπήρξε μουσικός, παιδαγωγός, μουσικοθεραπεύτρια και ψυχοθεραπεύτρια. Στάθηκε πρωτοπόρος στις σύγχρονες ψυχοθεραπείες, όταν πριν πενήντα χρόνια χρησιμοποίησε τη μουσική στα ερευνητικά προγράμματα θεραπειών της Ψυχιατρικής Κλινικής του Maryland (ΗΠΑ) με απρόσμενα θετικό αποτέλεσμα, εδραιώνοντας έτσι τις βάσεις για την ανάπτυξη αυτού που τελικά ονομάστηκε Guided Imagery and Music και αποτελεί πλέον αυτόνομη θεραπευτική μέθοδο. Η δουλειά της εμπνεύστηκε από μεγάλες φυσιογνομίες όπως ο Hans Karl Leuner, ο Carl Jung και η Joan Kellogg (βλ., Παπανικολάου 2011).

Η Helen Bonny υπήρξε μία πραγματική οραματίστρια, ισορροπώντας το ενδιαφέρον της μεταξύ του μεγάλου σεβασμού της για την έρευνα και τη θεραπευτική επάρκεια, αλλά και για την λεπτομερώς προσανατολισμένη κλινική πρακτική, αφιερωμένη ανεπιφύλακτα στην ανάπτυξη του GIM μέχρι τις τελευταίες ημέρες της ζωής της. Εργάστηκε ακατάπαυστα με τους συνεργάτες της ιδρύοντας το 1988 το *Bonny Foundation of GIM*

Training το οποίο αρχικά ασχολήθηκε με την οργάνωση και παροχή εκπαίδευσης στο GIM. Στη συνέχεια, επεκτείνοντας τις δραστηριότητές του μετονομάστηκε σε *Bonny Institute*, και τελικά το 2008, έχοντας ολοκληρώσει έναν πλήρη κύκλο εργασιών και δραστηριοτήτων, παρέδωσε τη σκυτάλη σε έναν παγκόσμιο οργανισμό: το *Association for Music and Imagery* (AMI, www.ami-bonnymethod.org) που διευθετεί, οργανώνει και ελέγχει ζητήματα που αφορούν την κλινική ικανότητα, την έρευνα και τα υψηλά πρότυπα της εκπαίδευσης σε παγκόσμιο επίπεδο. Ως αποτέλεσμα, σήμερα υπάρχουν θεραπευτές της μεθόδου σε 25 χώρες, ενώ πολλές από αυτές διαθέτουν και μετεκπαιδευτικά προγράμματα πιστοποιημένα από το διεθνή οργανισμό *Association for Music and Imagery*.

Οι δημοσιεύσεις, τα κείμενα, τα βιβλία και οι παρουσιάσεις της δουλειάς της Helen Bonny είναι πάρα πολλά, τόσο της ίδιας, όσο και των συνεχιστών της μεθόδου, έχοντας προσφέρει αξιόλογο έργο σε αρκετούς κλινικούς και ψυχοθεραπευτικούς τομείς. Η συνεχής ανάδειξη έργου και δεδομένων συνεχίζεται μέσω του επιστημονικού περιοδικού *Journal of the Association for Music and Imagery* που εκδίδει το *Association for Music and Imagery*, ενώ αξιόλογη είναι η έκδοση του συγγραφικού έργου της Bonny στο συλλογικό τόμο *Music Consciousness: The Evolution of Guided Imagery and Music* (2002, επιμέλεια της Lisa Summers). Τέλος, αξίζει να αναφέρω το εκτενές αφιέρωμα του ειδικού τεύχους του ηλεκτρονικού περιοδικού *Voices: A World Forum for Music Therapy* (τεύχος 10, αριθμός 3) στη ζωή και το έργο της Bonny με ποικίλη ιστορική, θεωρητική και κλινική αρθρογραφία από όλο τον κόσμο.

Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει πολλές κινήσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη του GIM σε διεθνές επίπεδο μέσω ακαδημαϊκών φορέων, όπως του *Bonny Institute*, του *Association for Music and Imagery* και άλλων. Ήδη το 2001 η ίδια η Bonny,

οι παραπάνω φορείς, καθώς και άλλα σημαντικά πρόσωπα του χώρου δώρισαν το αρχείο με τις αδημοσίευτες εργασίες της Bonny, αρχεία μουσικής, ηχογραφημένες παρουσιάσεις της και άλλο σχετικό υλικό στη βιβλιοθήκη *Paley* του Πανεπιστημίου Temple των ΗΠΑ. Κατά αυτόν τον τρόπο, δημιουργήθηκε στο Τμήμα Μουσικοθεραπείας του Πανεπιστημίου μία τεράστια βάση αρχειοθετημένων δεδομένων ιστορικής, εκπαιδευτικής και κλινικής σημασίας, ειδικευμένη στη μουσικοθεραπεία GIM.

Τέλος, το 2010, λίγους μήνες μετά το θάνατο της Bonny, ο καθηγητής Lars Ole Bonde δημιούργησε στο Πανεπιστήμιο του Aalborg στη Δανία το *Guided Imagery and Music Resource Center*, συγκεντρώνοντας σχετικά επιστημονικά άρθρα, ερευνητικές μελέτες, διδακτορικές διατριβές, μουσικά προγράμματα και βιβλία. Παρέχεται έτσι στον αναγνώστη μία συστηματική ανασκόπηση της βιβλιογραφίας του GIM έως το 2010, η οποία αναβαθμίζεται συνεχώς με νέα δεδομένα.

Αντίστοιχα στην Ελλάδα, ως η μοναδική πιστοποιημένη θεραπεύτρια της μουσικοθεραπείας GIM ως σήμερα, καλούμαι να αντιπροσωπεύσω και να την εξελίξω περαιτέρω στα πλαίσια της ελληνικής κοινότητας, ως ένδειξη γνήσιας ευγνωμοσύνης και φόρου τιμής στο όραμα της Helen Bonny για τη διάδοση και ανάπτυξη των πολλαπλών δυνατοτήτων που προσφέρει η μέθοδος ως δυναμική, σύγχρονη θεραπευτική προσέγγιση. Αποδεικνύοντας έτσι σε όλο τον κόσμο - συνεισφέροντας και συμπλέοντας με την παγκόσμια θεραπευτική και επιστημονική κοινότητα - ότι η κληρονομιά της Helen Bonny παραμένει ζωντανή.

Προτεινόμενη παραπομπή:

Παπανικολάου, Ε. (2011). Αφιέρωμα στην Helen Bonny. *Approaches: Μουσικοθεραπεία & Ειδική Μουσική Παιδαγωγική*, 3(1), 6-7. Ανακτήθηκε από το <http://approaches.primarymusic.gr>

Σχετικές πηγές για το έργο της Helen Bonny

Archives for Guided Imagery and Music (The Temple University),
www.temple.edu/musictherapy/home/dbs/gim_bonny.htm

Association for Music and Imagery (AMI),
www.ami-bonnymethod.org

Bonny, H. (Editor: L. Summers) (2002). *Music Consciousness: The Evolution of Guided Imagery and Music*. Gilsum, NH: Barcelona Publishers.

Guided Imagery and Music Resource Centre (Aalborg University),
www.mt-research.aau.dk/guided-imagery-music-resource-center

Παπανικολάου, Ε. (2011). Η μέθοδος Guided Imagery and Music ως κλινική προσέγγιση, Στα πρακτικά της 1ης επιστημονικής ημερίδας του ΕΣΠΕΜ. *Approaches: Μουσικοθεραπεία & Ειδική Μουσική Παιδαγωγική*, Ειδικό Τεύχος 2011, 30-36.
<http://approaches.primarymusic.gr>

Special Commemorative Issue on the Life and Work of Helen Bonny, (2010), *Voices: A World Forum for Music Therapy*, 10 (3),
<https://voices.no/index.php/voices/issue/view/31>